

વાહનોનું ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ તથા સીપીઆઇ આપવાની
માર્ગદર્શક સૂચનાઓ.

ક્રમાંક : એમવીએ/ ૧૦૭૩૨

વાહનવ્યવહાર કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, બ્લોક નં.-૬, ૨/૩ માળ,
ડૉ. જીવરાજ મહેતા ભવન, ગાંધીનગર, ગુજરાત રાજ્ય,

તારીખ. ૧૯-૧૨-૨૦૧૫.

19 DEC 2015

-: પ રિ પ ત્ર :-

વંચાણે લીધા:-

- (૧) સ્ટેટ રોડ સેફ્ટી કાઉન્સિલની વખતો વખતની મીટીંગની મીનીટસ.
- (૨) અત્રેનો પરિપત્ર ક્રમાંક-એમવીએ-ફીટનેશ-રીન્યુ-૨૦૮૨, તા.૧૮-૩-૨૦૧૪.

આમુખ:-

મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ-૫૬ મુજબ ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનનું ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર મેળવવાનું ફરજિયાત છે. આ કલમ મુજબ ફીટનેશ પ્રમાણપત્રનો હેતુ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ અને તે હેઠળ ના નિયમોનું પાલન સુનિશ્ચિત કરવાનો છે. દેશમાં ચિંતાજનક રીતે વધી રહેલા અકસ્માત ઘટાડવાના ભાગરૂપે રસ્તા પર ફરતું વાહન સારી સ્થિતિમાં હોવું જરૂરી છે. સ્ટેટ રોડ સેફ્ટી કાઉન્સિલની વખતો વખતની મીટીંગમાં આ બાબતની નોંધ લેવાયેલ છે. ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનોનું રજીસ્ટ્રેશન થયાના પ્રથમ બે વર્ષે અને ત્યારબાદ દર વર્ષે વાહનનું ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર (વાહન રોડ પર ફરવા માટે સક્ષમ છે તે મતલબનું) મેળવી લેવાની દરેક વાહન માલિકની જવાબદારી છે. ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર સિવાય ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનના ઉપયોગથી ગુન્હો બને છે.

વંચાણે લીધા-૨ પરિપત્રથી રાજ્યના તમામ પ્રાદેશિક / સહાયક પ્રાદેશિક વાહન વ્યવહાર અધિકારીશ્રી તથા તમામ મોટર વાહન નિરીક્ષકશ્રીઓને સુચના આપવામાં આવી હતી કે જે વાહન તેના મુળ રીજીયનમાં નોંધાયેલ હોય તથા તે રીજીયનમાં ટ્રાન્સફર થયેલ હોય તો તેવા જ વાહનોના ફીટનેશ પ્રમાણપત્રો રીન્યુ કરવા અને અન્ય રીજીયનમાં નોંધાયેલ વાહનોના ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર રીન્યુ કરવા નહીં. આ પરિપત્ર ઇસ્યુ થયા બાદ અલગ અલગ વ્યક્તિઓ અને ટ્રાન્સપોર્ટ વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા એસોસિએશનોની રજુઆતો મળેલ છે. જેમાં આ પરિપત્રના કારણે ઉપસ્થિત થયેલ વ્યવહારિક મુશ્કેલીઓ પર અત્રેનું ધ્યાન દોરવામાં આવેલ છે અને આ પરિપત્ર પરત ખેંચવા વિનંતી કરવામાં આવેલ છે.

વધુમાં આ પરિપત્રના અનુસંધાને ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રુલ્સ, ૧૯૮૯ ના નિયમ-૧૭૨- (એ) ની જોગવાઈઓ હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલ નોન ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનોમાં સીપીઆઈ મેળવવાની પધ્ધતિ બાબતે પણ રજુઆતો મળી છે.

ઉપરોક્ત વિગતે મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ-૪૯, કલમ-૫૬ તેમજ ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રુલ્સના નિયમ-૫૦ ની જોગવાઈઓ લક્ષમાં લઈ, ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ તેમજ સીપીઆઈ બાબતે તાબાની કચેરીઓમાં સ્પષ્ટતા અને સુનિશ્ચિતતા આવે તે માટે અને ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ ઇસ્યુ કરવામાં ગેરરીતીની શક્યતાઓ નાબુદ કરવા તથા વાહનની મુળ રજી.ઓથોરીટી પાસે જે તે વાહનનો રેકર્ડ અધુરો ન રહે તે બાબત લક્ષમાં રાખી કાળજીપુર્વકની વિચારણા કરી અત્રેનાં વંચાણે લીધા-૨ નો પરિપત્ર રદ કરી ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર બાબતે અત્રેથી વખતો વખત આપવામાં આવેલી સૂચનાઓને સંકલીત કરી તથા ફીટનેશ આપવાની પધ્ધતિમાં પણ સરળતા માટે જરૂરી ફેરફાર કરી વહીવટી અનુકુળતા અને જાહેરહિતમાં નીચે પ્રમાણે સૂચનાઓ આપવામાં આવે છે.

-: સૂચનાઓ :-

૧. ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ આપતાં પહેલાં/રીન્યુ કરતાં પહેલાં સુનિશ્ચિત કરવાની બાબતો.
 - :એ: સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ્સ રુલ્સ, ૧૯૮૯ ના નિયમ-૬૨ ના ટેબલની સામેલ નકલ મુજબની જોગવાઈઓનું પાલન કરે છે કે કેમ ? તે સુનિશ્ચિત કરવું. આ નિયમ-૬૨ ની કલમ બિડાણ-૧ થી સામેલ છે.
 - :બી: વાહનમાં રીફલેક્ટર, રેડીયમ સ્ટ્રીપ છે કે કેમ ? તે અવશ્ય સુનિશ્ચિત કરવું.
 - :સી: સ્પીડ ગર્વનર બાબતે વખતો-વખતની સૂચનાઓનું પાલન થાય છે કે કેમ ? તે સુનિશ્ચિત કરવું.
 - :ડી: વાહનમાં **Under Protection Device** છે કે કેમ ?
 - :ઇ: પેસેન્જર વાહનોમાં વાહનની આર.સી.માં દર્શાવેલ સીટીંગ કેપેસિટી મુજબની બેઠક વ્યવસ્થા છે કે કેમ ? ફેરફાર કરેલ હોય તો તે મુજબ મંજૂરી મેળવેલ છે કે કેમ ?
 - :એફ: સ્લીપર કોચના કેસમાં સ્લીપર વ્યવસ્થા રજીસ્ટ્રેશન પ્રમાણે છે કે કેમ ?
 - :જી: વાહનનો થર્ડ પાર્ટી વીમો મેળવેલ છે કે કેમ ?
 - :એચ: વાહન નકકી કરેલા એમીનેશન ધોરણો મુજબનું છે કે કેમ ? પીયુસી સર્ટીફિકેટ ચકાસવું.
 - :આઈ: વાહન ઉપર કેન્દ્રીય મોટર વાહન નિયમો, ૧૯૮૯ ના નિયમ ૫૦ અને ૫૧ અનુસાર એચ.એસ.આર.પી. લાગેલ છે કે કેમ ?

૨. અન્ય રીજીયનમાં વપરાતા ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનનું ફીટનેશ રીન્યુ કરવા બાબત.

સામાન્ય રીતે વાહન જે રીજીયનમાં નોંધાયેલ હોય અથવા એડ્રેસ ચેન્જ કરી કાયમી રીતે આવેલ હોય તે રીજીયનની પ્રાદેશિક/સહાયક પ્રાદેશિક/ મોટર વાહન નિરીક્ષકની કચેરી એ વાહનનું ફીટનેશ પ્રમાણપત્ર આપવાની/રીન્યુ કરવાની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે. પરંતુ અન્ય રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટીની હકુમતમાં એટલે કે, અન્ય રીજીયનમાં કોઈ કરાર અથવા વર્કઓર્ડર હેઠળ કામચલાઉ રીતે વપરાતા વાહનો માટે ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનનું ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ રીન્યુ કરવા માટે નીચે પ્રમાણેની કાર્યરીતી અપનાવવાની રહેશે.

:એ: વાહનની મુળ રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટીમાં કરવાની કાર્યવાહી.

- (૧) વાહનના માલિકે મુળ રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટીમાંથી નો ડીએ પ્રમાણપત્ર મેળવવાનું રહેશે.
- (૨) આ નો ડીએ પ્રમાણપત્ર મેળવવાની અરજીમાં વાહન હાલ જે રીજીયનમાં ઉપયોગમાં લેવાતું હોય તે રીજીયનનો અને સ્થળનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે. તેમજ સાથે કરાર અથવા વર્કઓર્ડરની નકલ જોડવાની રહેશે. જો એકથી વધુ વાહનો આવા કોન્ટ્રાક્ટ હેઠળ વપરાતા હોય તો તમામ માટે એકજ અરજી કરવાની રહેશે. જેમાં તમામ વાહનના નંબરોનો ઉલ્લેખ કરવાનો રહેશે.
- (૩) આ અરજી મળતાં મુળ રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટી તરફથી નો ડીએ પ્રમાણપત્ર આપવાનું રહેશે અન્ય રીજીયન માટે આપવાના થતા આવા પ્રમાણપત્રનું રજીસ્ટર નિભાવવાનું રહેશે.

:બી: અન્ય રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટીમાં કરવાની કાર્યવાહી.

- (૧) નો ડીએ પ્રમાણપત્ર સાથે ફીટનેશ મેળવવાની અરજી અને તે સાથેના નિયત દસ્તાવેજો વાહન જે રીજીયનમાં ફરતું હોય તે રીજીયનની રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટી સમક્ષ રજુ કરવાના રહેશે. સાથે વાહન /વાહનો જે કરાર અથવા વર્કઓર્ડર હેઠળ ઉપયોગમાં લેવાતા હોય તે કરારની નકલ સાથે જોડવાની રહેશે.
- (૨) આવી અરજી મળતાં જે તે રીજીયનની રજીસ્ટ્રીંગ ઓથોરીટીના કોઈપણ બે ટેકનીકલ અધિકારીની ટીમ ધ્વારા આ વાહનનું પ્રત્યક્ષ નિરીક્ષણ અને ભૌતિક પરિક્ષણ કરવાનું રહેશે. આ કામગીરી કેમ્પમાં કરી શકાશે નહીં.
- (૩) વાહનનું ભૌતિક પરિક્ષણ કરતી વખતે નિયમોનુસારના અન્ય ધારાધોરણો ઉપરાંત આ પરિપત્રનાં ફકરા-૧ માં દર્શાવેલ સૂચનાઓનો અમલ કરવાનો રહેશે.
- (૪) વાહનના ભૌતિક નિરીક્ષણ માટેના નિયત નમૂના MVINS ફોર્મ પર વાહનનાં એન્જીન નંબર અને ચેસીસ નંબર લેવાના રહેશે.

- (૫) ફીટનેશ રીન્યુ કરતાં પહેલાં વાહનનું ભૌતિક પરિક્ષણ કરતાં પહેલાં વાહનનો ટેક્ષ બાકી નથી તે સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે.
- (૬) MVINS ફોર્મમાં મુળ રીજી. ઓથોરીટીના નો ડીએ પ્રમાણપત્રનો (ક્રમાંક/તારીખ) સંદર્ભનો ઉલ્લેખ અવશ્ય કરવાનો રહેશે.
- (૭) ઇન્સ્પેક્ટીંગ ઓથોરીટી ધ્વારા આવા વાહનના પ્રત્યક્ષ નિરીક્ષણ /ભૌતિક પરિક્ષણ કર્યા બાદ MVINS ફોર્મમાં નિરીક્ષણનો રીપોર્ટ મુળ રીજી. ઓથોરીટી ને ઇમેલ મારફતે મોકલી આપવાનો રહેશે.

:સી: અન્ય સૂચનાઓ.

- :એ: ઉક્ત રીતે દર્શાવેલ પધ્ધતિ અન્ય રીજીયનમાં કોઈ કરાર અથવા વર્કઓર્ડર હેઠળ કામચલાઉ રીતે વપરાતા વાહનો માટે અપનાવવાની રહેશે.
- :બી: ખાનગી માલિકીના વાહનોમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ કરાર અથવા તો વર્કઓર્ડરની નકલ ફીટનેશ મેળવવાની અરજી સાથે જોડવાની રહેશે. જ્યારે સરકારશ્રીની માલિકી/નિયંત્રણ હેઠળના વાહનો અથવા તો સરકારશ્રીની માલિકી /નિયંત્રણ હેઠળની સંસ્થાના વાહનો માટે કરાર કે વર્કઓર્ડરની કોપી જોડવાની રહેશે નહીં. પરંતુ આ વાહનો જે સક્ષમ સત્તાઅધિકારીના ઉપયોગમાં લેવાતા હોય તે અધિકારીશ્રીનો પત્ર સાથે જોડવાનો રહેશે.

૩. અન્ય અગત્યની સૂચનાઓ.

- :એ: ફીટનેશ પૂર્ણ થયાના સમયે જો વાહન ગુજરાત બહાર લઈ જવાનું હોય તે સંજોગોમાં વાહન બહાર લઈ જવા પુરાવાના આધારે વાહનનું ફીટનેશ પુરુ થવાની તારીખના અગાઉના એક મહિનાના સમય સુધી ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ આપવા નિયમોનુસાર કામગીરી કરી શકાશે. આ સંજોગોમાં ફીટનેશ સર્ટીફિકેટ વાહન ચકાસણીની તારીખથી ઇસ્યુ કરવાનું રહેશે.
- :બી: ફીટનેશ અંગેની બાકીની સૂચના યથાવત રહે છે.

૪. નોન ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનનું સર્ટીફિકેટ ઓફ પીરીઓડીકલ ઇન્સ્પેકશન (સીપીઆઇ)

ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રુલ્સ, ૧૯૮૯ ના નિયમ -૧૭૨ (એ) ની જોગવાઈ મુજબ સર્ટીફિકેટ ઓફ પીરીઓડીકલ ઇન્સ્પેકશન (સીપીઆઇ) મેળવવાના કીસ્સામાં પણ નિયમ ૧૭૨(એ) ના પેટા નિયમ-૧ લક્ષમાં લેતાં સીપીઆઇ ની જોગવાઈઓ હેઠળ આવતા વાહનો માટે પણ આ પરિપત્રમાં ઠરાવેલી પધ્ધતિ જ અપનાવવાની રહેશે. પરંતુ ખાસ

સૂચના આપવાની કે, ગુજરાત સરકારના જાહેરનામા ક્રમાંક-પીટી-૨૦૧૫-૫૧-એમવીડી-૧૦૧૪-૭૫૫-૪૪, તા.૨૬-૧૦-૧૫ ની જોગવાઈ મુજબ ગુજરાત મોટર વાહન નિયમો,૧૯૮૯ ના નિયમ ૧૭૨ એ ના પેટા નિયમ(૧) ની ચોથી એન્ટ્રી રદ કરવામાં આવી છે. જેથી પ્રાઇવેટ ઓમ્ની બસ અર્થાત ડ્રાઇવર સિવાય ક થી વધુ વ્યક્તિઓ વહન કરવા વપરાતા નોન ટ્રાન્સપોર્ટ વાહનમાં હવે સીપીઆઇની જોગવાઈ રહેતી નથી. પરંતુ ડ્રાઇવીંગ ટ્રેનીંગ સ્કુલના ટ્રેનીંગ આપવા માટે વપરાતા વાહનો, રીગ,જનરેટર, કમ્પ્રેસર, કેન, ટ્રો-ટ્રક, બ્રેક ડ્રાઉનવાન વિગેરેમાં અગાઉની જોગવાઈઓ મુજબ સીપીઆઇની જોગવાઈ યથાવત છે.

ઉપરોક્ત સૂચનાઓનો તાત્કાલીક અસરથી અમલ કરવા જણાવવામાં આવે છે.

નોંધ પર કમિશ્નરશ્રીની મંજૂરી મુજબ.

ખાસ ફરજ પરના અધિકારી
વાહન વ્યવહાર કમિશ્નરશ્રીની કચેરી
ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.

*જાણ સારું નકલ રવાના:-

પ્ર તિ,

* નાયબ સચિવશ્રી, બંદરો અને વાહન વ્યવહાર વિભાગ, બ્લોક નં.૨, નવમો માળ, સચિવાલય, ગાંધીનગરને જાણ સારું.

અમલ સારું નકલ રવાના :-

- (૧) તમામ સહાયક/પ્રાદેશિક વાહન વ્યવહાર અધિકારીશ્રી.....
- (૨) મોટર વાહન નિરીક્ષકશ્રી ચેકપોસ્ટ.....
- (૩) કાર્યાલય આદેશ ફાઇલ.